

RAPORT
privind indeplinirea conditiilor de acordare
a ajutoarelor de stat in zonele defavorizate
si masurile luate pentru cazurile de nerespectare a criteriilor de acordare

Conform prevederilor pct.4 – Politica in domeniul concurentei - din ANEXA VII la Tratatul privind aderarea Republicii Bulgaria si a Romaniei la Uniunea Europeana aprobat prin Legea nr.157/2005¹, ***Romania trebuie sa transmita Comisiei Europene informatii cu privire la costurile eligibile ale investitiilor realizate, efectiv suportate de catre beneficiari, potrivit prevederilor O.U.G. nr.24/1998 privind regimul zonelor defavorizate, cu modificarile si completarile ulterioare, si cu privire la valoarea totala a ajutoarelor primite de catre beneficiari.***

Drept urmare, acest raport prezinta situatia ajutoarelor de stat acordate pana la sfarsitul anului 2008 agentilor economici beneficiari din zonele defavorizate, situatie intocmita pe baza datelor si informatiilor transmise de catre furnizor, respectiv Ministerul Finantelor Publice (M.F.P.).

In baza atributiilor ce-i reveneau prin prevederile Legii nr.143/1999 privind ajutorul de stat², Consiliul Concurentei a efectuat, pana la momentul aderarii Romaniei la Uniunea Europeana, actiunile de verificare a agentilor economici cu certificat de investitor in zonele defavorizate, in scopul evaluarii ajutoarelor de stat acordate, verificarii indeplinirii conditiilor de acordare, precum si a evaluarii impactului pe care acestea l-au produs asupra nivelului de dezvoltare economico-sociala a zonelor defavorizate.

---

¹ Legea nr.157/24 mai 2005 pentru ratificarea Tratatului dintre Regatul Belgiei, Republica Ceha, Regatul Danemarcei, Republica Federala Germania, Republica Estonia, Republica Elena, Regatul Spaniei, Republica Franta, Irlanda, Republica Italiana, Republica Cipru, Republica Letonia, Republica Lituania, Marele Ducat al Luxemburgului, Republica Ungara, Republica Malta, Regatul Tarilor de Jos, Republica Austria, Republica Polona, Republica Portugheza, Republica Slovenia, Republica Slovaca, Republica Finlanda, Regatul Suediei, Regatul Unit al Marii Britanii si Irlandei de Nord (state membre ale Uniunii Europene) si Republica Bulgaria si Romania privind aderarea Republicii Bulgaria si a Romaniei la Uniunea Europeana, semnat de Romania la Luxemburg la 25 aprilie 2005, publicat in Monitorul Oficial nr.465 din 1 iunie 2005.

² Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, republicata in Monitorul Oficial nr.744/16.08.2005.

Dupa 1 ianuarie 2007, odata cu intrarea in vigoare a O.U.G. nr.117/2006 privind procedurile nationale in domeniul ajutorului de stat, aprobata prin Legea nr.137/2007, si in conformitate cu prevederile art.18 (1) ale acestui act normativ, sarcina urmaririi modului de gestionare a ajutoarelor de stat revine furnizorilor, urmand ca acestia sa transmita Consiliului Concurentei toate datele si informatiile necesare pentru monitorizarea ajutoarelor de stat la nivel national.

In acest sens, datele din prezentul raport cuprind informatiile obtinute in cursul actiunilor de control anterioare efectuate de catre Consiliul Concurentei, completate cu datele transmise de catre furnizor, respectiv Ministerul Finantelor Publice.

Au fost verificati agentii economici cu certificat de investitor dintr-un numar de 28 de zone defavorizate a caror durata de existenta depasea anul 2007, iar datele prezentate in evolutie contin informatii si despre agentii economici din Zona miniera Hunedoara din judetul Hunedoara, zona care s-a incheiat la sfarsitul anului 2005.

Zonele defavorizate a caror durata de existenta depasea anul 2007 s-au grupat astfel:

- 3 zone defavorizate, a caror durata de existenta s-a incheiat la sfarsitul anului 2008:

- Zona miniera BRAD – judetul Hunedoara;
- Zona miniera VALEA JIULUI – judetul Hunedoara;
- Zona miniera BALAN – judetul Harghita.

- 22 zone defavorizate, a caror durata de existenta se incheie la sfarsitul anului 2009:

- Zona miniera ALBENI – judetul Gorj;
- Zona miniera SCHELA – judetul Gorj;
- Zona miniera MOTRU – ROVINARI -judetul Gorj;
- Zona miniera STEI – NUCET – judetul Bihor;
- Zona miniera BOROD-SUNCUIUS-DOBRESTI-VADU CRISULUI – judetul Bihor;
- Zona miniera POPESTI-DERNA-ALESD – judetul Bihor;
- Zona miniera RUSCA MONTANA – judetul Caras-Severin;
- Zona miniera BOCSA – judetul Caras-Severin;
- Zona miniera MOLDOVA NOUA-ANINA judetul Cars-Severin;
- Zona miniera IP – judetul Salaj;
- Zona miniera HIDA-SURDUC-JIBOU-BALAN judetul Salaj;
- Zona miniera SARMASAG-CHIEJD-BOBOTA judetul Salaj;
- Zona miniera BAI A MARE – judetul Maramures;
- Zona miniera BORSA-VISEU – judetul Maramures;
- Zona miniera FILIPESTI – judetul Prahova;
- Zona miniera CEPTURA – judetul Prahova;

- Zona miniera COMANESTI – judetul Bacau;
- Zona miniera BUCOVINA – judetul Suceava;
- Zona miniera BARAOLT – judetul Covasna;
- Zona miniera ALTAN TEPE – judetul Tulcea;
- Zona miniera RODNA – judetul Bistrita Nasaud;
- Zona miniera APUSENI – judetul Alba.

- 3 zone defavorizate, a caror durata de existenta se va incheia la sfarsitul anului 2010:

- Zona ZIMNICEA – judetul Teleorman;
- Zona COPSA MICA – judetul Sibiu;
- Orasul Cugir – judetul Alba.

Prelucrarea si centralizarea datelor obtinute, pentru determinarea intensitatii ajutorului de stat, s-a realizat tinand seama de prevederile actelor normative prin care s-au adus completari si modificari la O.U.G. nr.24/1998, respectiv prevederile Legii nr.239/2004 si a Legii nr.507/2004 pentru aprobarea O.G. nr.94/2004 privind reglementarea unor masuri financiare.

Conform prevederilor actelor normative mentionate mai sus, beneficiaza de ajutor de stat regional, numai agentii economici care isi au sediul si isi desfasoara activitatea in zona defavorizata, si care au obtinut certificatul de investitor in respectiva zona inainte de 1 iulie 2003.

Totodata, la calculul intensitatii ajutorului de stat s-a luat, in considerare **valoarea ajutorului de stat primit de agentii economici incepand cu data de 2 ianuarie 2003 si pana la sfarsitul anului 2008, iar costurile eligibile aferente investitiilor s-au luat in calcul tinand cont de cuantumul investitiei la data de 15 septembrie 2004** (conform prevederilor O.G. nr.94/2004 cu modificarile si completarile ulterioare).

In timpul actiunilor efectuate, pe langa informatiile specifice activitatii de monitorizare a ajutoarelor de stat, s-au mai inregistrat si alte date si informatii suplimentare referitoare la obiectul de activitate al agentului economic verificat, numarul total de salariati, cifra de afaceri inregistrata, date necesare determinarii dimensiunii sau categoriei de incadrare a agentului economic verificat.

In urma prelucrarii si centralizarii tuturor informatiilor si datelor obtinute, s-au constatat si inregistrat urmatoarele aspecte:

- marea majoritate a zonelor defavorizate sunt foste zone miniere in cadrul carora activitatea de minerit s-a restrans considerabil in ultimii ani si ca urmare rata somajului atinge o cota de pana la 90% din rata somajului la nivel de judet;

- in general societatile infiintate in aceste zone s-au axat pe activitati in domeniul industriei prelucratoare, respectiv exploatarea si prelucrarea lemnului, confectii textile, fabricarea produselor de patiserie, constructii metalice, lucrari de constructii si instalatii, comert etc.

Din analiza efectuata a mai rezultat ca agentii economici verificati sunt in marea lor majoritate IMM –uri.

1. Rezultatele actiunilor de monitorizare

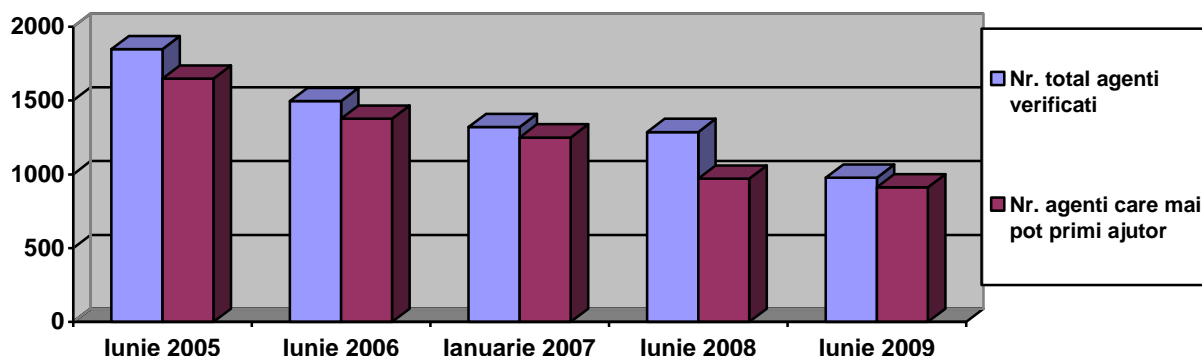
Situatia agentilor economici verificati in perioada iunie 2005 – iunie 2009 cu rezultatele controalelor efectuate este redată in tabelul nr.1.

Nr. crt.		Numar agenti verificati in actiunile de monitorizare:						
		Iunie 2005	Octombrie 2005	Iunie 2006	Octombrie 2006	Ianuarie 2007	Iunie 2008	Iunie 2009
1	Nr. total agenti economici verificati	1848	1679	1497	1393	1321	1287	977
2	Agenti economici cu intensitate depasita	32	24	6	0	0	74	0
3	Agenti economici care au atins limita maxima	31	37	45	35	50	59	30
4	Agenti economici care mai pot primi ajutor	1649	1522	1377	1318	1250	971	912

Tabelul nr.1 Situatia agentilor economici verificati in perioada iunie 2005 – iunie 2009

Numarul agentilor economici eligibili de a beneficia in continuare de ajutor de stat a scazut de la an la an, acest fapt datorandu-se **eliminarii agentilor economici care nu indeplineau conditiile de eligibilitate pentru a beneficia de ajutor de stat in continuare (intensitate depasita, limita maxima atinsa), a celor care au intrat in procedura lichidarii judiciare, a celor care nu mai desfasoara activitate in zona defavorizata, cat si datorita expirarii termenului limita de existenta declarat pentru zona defavorizata (exemplu zona Hunedoara).**

Evolutia numarului agentilor economici verificati si a celor care mai pot beneficia de ajutor de stat este redată in graficul urmator.

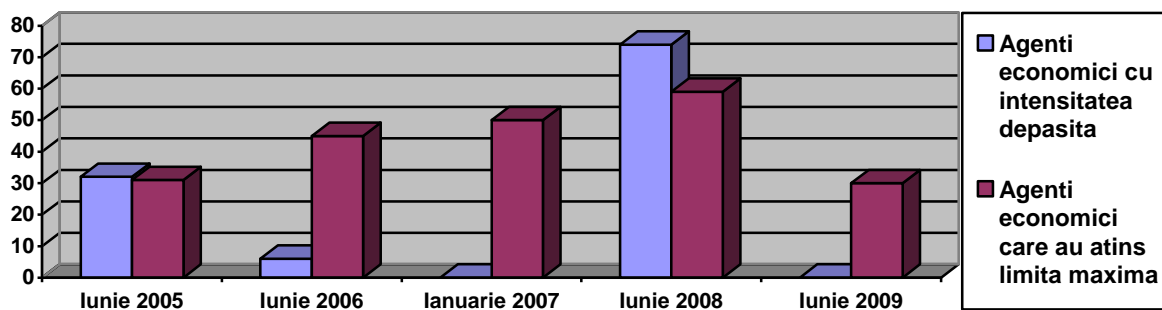

Graficul nr.1 Evolutia numarului agentilor economici verificati

Actiunile continue de monitorizare si diseminare a reglementarilor in domeniul concurentei si al ajutorului de stat au avut ca efect constientizarea de catre agentii economici a regulilor de acordare a ajutoarelor de stat. Astfel, dupa momentul atingerii pragului maxim admis al intensitatii, agentii economici au inceput sa plateasca impozitul pe profit si chiar au rambursat voluntar in unele cazuri sumele care au depasit acest prag.

Agentii economici, identificati de catre furnizor in actiunile de monitorizare efectuate **la inceputul anului 2009 (dupa depunerea bilantului)**, care au depasit intensitatea maxima admisa sau care au atins nivelul intensitatii maxime admise, vor face obiectul unor inspectii fiscale in vederea aplicarii masurilor corespunzatoare de recuperare sau de stopare in conformitate cu prevederile Ordinului nr.1133/2008 *privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea de catre M.F.P. a prevederilor art.18 din O.U.G. nr.117/2006 privind procedurile nationale in domeniul ajutorului de stat, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr.137/2007.*

Evolutia acestor agenti economici este ilustrata in graficul nr.2.

Graficul nr.2 Evolutia numarului agentilor economici care au depasit intensitatea maxim admisa si a celor care au atins nivelul intensitatii

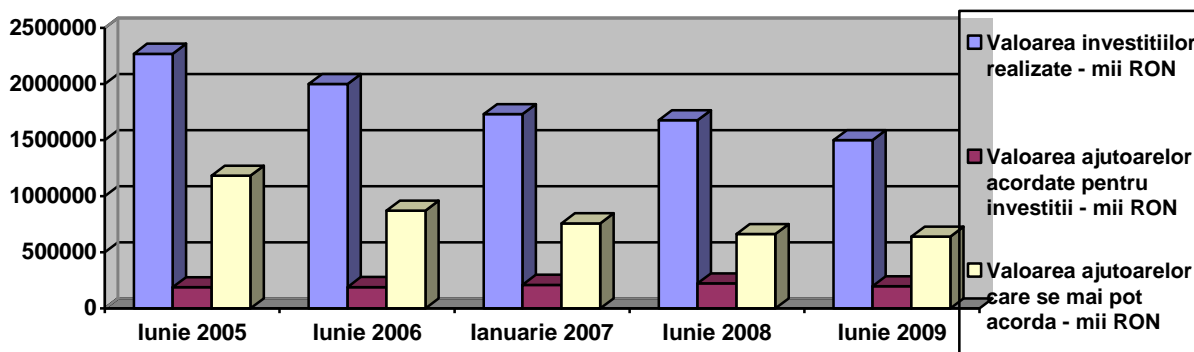
Concomitent cu diminuarea numarului agentilor economici beneficiari, a scazut si valoarea ajutoarelor de stat care mai pot fi acordate in continuare. Situatiia completa a ajutoarelor se poate observa in Anexa 1 la prezentul raport.

Valorile, mai mici, inregistrate in luna iunie 2006, se datoreaza, dupa cum s-a mentionat si mai sus, expirarii termenului limita de existenta declarat (2005) pentru zona defavorizata Hunedoara.

Mentionam ca in conformitate cu prevederile Legii nr.507/2004 pentru aprobarea O.G. nr.94/2004 privind reglementarea unor masuri financiare, **ajutoarele de operare s-au acordat numai pana la sfarsitul lunii februarie 2005.**

In ceea ce priveste valoarea investitiilor, se constata ca aceasta are o tendinta descrescatoare, motivata atat de scaderea numarului zonelor defavorizate, a agentilor economici beneficiari cat si de faptul ca unii agenti economici au instrainat investitiile realizate. Situatiia comparativa a investitiilor, a ajutoarelor acordate precum si a celor de primit in continuare este redata in graficul nr.3.

Aceeasi tendinta se observa si in ce priveste numarul locurilor de munca create in zonele defavorizate, dupa cum reiese din Anexa 1 la raport.

Graficul nr.3 Situatiia comparativa a investitiilor fata de ajutoarele acordate si cele ce urmeaza a se acorda

Luand in considerare valoarea totala a ajutoarelor de stat acordate pentru investitii, inregistrata la inceputul anului 2009, in cuantum de 195.921.358 lei, si a contributiei statului la fondurile nerambursabile (Phare) , in cuantum de 762.428 lei, raportate la o valoare a investitiilor de 1.500.218.885 lei, rezulta o intensitate medie a ajutorului de stat acordat de 13,11%, mult sub nivelul maxim admis, ceea ce demonstreaza necesitatea acordarii in continuare a sprijinului financiar agentilor economici din zonele defavorizate.

Asa cum s-a mentionat mai sus, perioada pentru care zonele Brad si Valea Jiului din judetul Hunedoara si Balan din judetul Harghita au fost declarate zone defavorizate s-a incheiat la sfarsitul anului 2008. Redam mai jos situatia inregistrata pana la inceputul anului 2009, cu privire la valoarea investitiilor realizate, a ajutoarelor de stat acordate precum si numarul agentilor economici eligibili de a primi ajutor de stat din aceste zone.

Zonele defavorizate	Numar beneficiari existenti la sfarsitul anului 2004	Valoarea ajutorului de stat acordat pt. investitii pana la sfarsitul anului 2008	Valoarea investitiei realizate, inregistrata la sfarsitul anului 2008	Valoarea ajutorului de stat ce s-ar mai fi putut acorda pana la intensitatea maxima	Numar beneficiari eligibili inregistrati la sfarsitul anului 2008
Zona Brad (Judetul Hunedoara)	89	5.344.017	40.593.061	20.853.510	34
Zona Valea Jiului (Judetul Hunedoara)	259	18.091.344	63.222.682	23.005.368	101
Zona Balan (Judetul Harghita)	16	1.306.310	5.574.841	2.317.337	4
TOTAL	364	24.741.671	109.390.584	46.176.215	139

Tabelul nr.2 Situatie ajutoarelor de stat si a investitiilor realizate in zonele care au fost declarate defavorizate pana la sfarsitul anului 2008

De la un total de 364 agenti economici eligibili de a beneficia de ajutor de stat in anul 2004 (din cele 3 zone defavorizate), la sfarsitul anului 2008 s-au inregistrat mai putin de jumatate, respectiv 139 agenti economici care ar mai fi putut beneficia de ajutor de stat, in limita maxima admisa a intensitatii, daca perioada declarata a zonelor defavorizate ar fi continuat.

Se observa ca valoarea ajutorului de stat acordat este foarte redusa in comparatie cu valoarea investitiilor realizate, rezultand o intensitate medie a ajutorului de stat de cca. 22,62%. Valoarea mare a investitiilor indica efortul depus de beneficiarii de ajutor de stat pentru realizarea lor. Totodata, faptul ca agentii economici au beneficiat in medie de un procent redus al ajutorului de stat, desi, perioada pentru care au fost declarate zone defavorizate s-a incheiat, indica profitul mic inregistrat de catre acestia.

O analiza statistica efectuata la nivelul judetului Hunedoara³ releva faptul ca masurile de sprijin aplicate pentru zonele defavorizate au avut o influenta pozitiva asupra situatiei sociale si economice a judetului.

Astfel, datele statistice indica (pe ansamblu judetului) o scadere a ratei somajului (desi inca inregistreaza valori mai mari decat media pe tara), iar numarul unitatilor locale active a cunoscut o crestere semnificativa fata de nivelul anului 2000.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Rata somajului la nivel de judet	16,4	15,3	9,8	12,5	10,8	9,4	6,7	4,9	n.a.
Rata somajului la nivel tara	10,5	8,8	8,4	7,4	6,3	5,9	5,2	n.a.	n.a.
Numar unitati locale active judet	6.878	7.064	7.275	7.920	8814	9480	9973	10.211	n.a.
PIB* tara	80.377	116.769	151.475	197.565	246.469	288.176	342.418	404.709	n.a.
PIB* judet	1.703	2.468	3.345	4.237	5.265	5.852	6.867	n.a.	n.a.
% PIB jud./tara	2,12	2,11	2,21	2,14	2,13	2,03	2,00	n.a.	n.a.

* PIB exprimat in milioane lei preturi curente

Tabel nr.3 Date statistice privind rata somajului si PIB-ul inregistrate la nivelul judetului Hunedoara si la nivelul tarii

Cu toate acestea, se poate observa ca PIB-ul inregistrat pe judet este inca la un nivel scazut si chiar cu un trend descrescator pe perioada analizata (de la 2,12% la 2,00%), ceea ce indica nivelul economic inca scazut al acestui judet.

³ Judetul Hunedoara a avut 3 zone declarate defavorizate, respectiv Hunedoara (care s-a incheiat la sfarsitul anului 2005), Brad si Valea Jiului

Masurile luate pentru cazurile de nerespectare a criteriilor de acordare

Rezultatele finale ale primelor actiuni de monitorizare efectuate de catre Consiliul Concurentei au fost transmise furnizorului de ajutor de stat si agentiilor teritoriale de dezvoltare regionala, solicitandu-se in acelasi timp luarea masurilor corespunzatoare ce se impuneau, respectiv stoparea si recuperarea ajutoarelor ilegale.

Practica a demonstrat ca, in ceea ce priveste punerea in aplicare a deciziilor, dispozitiilor, recomandarilor Consiliului Concurentei precum si a sarcinilor ce revin furnizorilor de ajutor de stat, s-au intampinat unele dificultati datorate inexistentei unui cadru legal care sa confere furnizorului instrumentele necesare in vederea stoparii si recuperarii ajutorului de stat ilegal sau interzis.

In vederea imbunatatirii si operationalizarii acestui proces a fost adoptata O.U.G. nr.129/2005 *pentru modificarea si completarea* O.G. nr.92/2003 *privind Codul de procedura fiscala*, care a prevazut reglementarea modalitatii de stopare si recuperare a ajutoarelor de stat ilegale si interzise si stabilirea anuala, prin hotarare a Guvernului, a nivelului de dobanda aplicat sumelor de recuperat cu titlu de ajutor de stat ilegal sau interzis. In conformitate cu prevederile acestei ordonante, stoparea acordarii ajutoarelor de stat se realiza prin emiterea unei decizii de catre Consiliul Concurentei, iar recuperarea unui ajutor de stat ilegal sau interzis era dispusa de asemenea prin decizie a Consiliului Concurentei, constituind titlu executoriu. Recuperarea efectiva urma a se realiza de catre M.F.P. sau de catre A.V.A.S. dupa caz.

Actiunea de monitorizare efectuata in perioada martie-iunie 2005 s-a finalizat prin masuri de stopare a acordarii ajutoarelor de stat, solicitate furnizorului, pentru 31 agenti economici care au atins limita maxima a intensitatii (Tabelul nr.1), iar pentru cei 32 de agenti economici identificati ca fiind potentiali beneficiari de ajutoare ilegale, Consiliul Concurentei a deschis investigatie din oficiu.

Urmare investigatiei efectuate, s-a constatat ca din cei 32 agenti economici, un numar de 31 au depasit intensitatea maxima admisa iar un agent economic nu a beneficiat de ajutor. Prin **Decizia nr.184 din 30 septembrie 2005**, Consiliul Concurentei a declarat aceste ajutoare de stat ca ilegale si incompatibile cu un mediu concurential normal si a solicitat recuperarea acestora de catre M.F.P., in calitate de furnizor. Cuantumul total al ajutoarelor de stat ce trebuiau recuperate era de 3.279.082,00 lei la care se adauga dobanzile calculate de la data la care ajutorul a fost pus la dispozitia beneficiarului pana la recuperarea efectiva a acestuia.

Urmare unei noi actiunii de monitorizare, din august-octombrie 2005, pentru 37 agenti economici identificati ca atingand limita maxim admisa a intensitatii ajutorului de care au beneficiat, Consiliul Concurentei a emis **Decizia nr.227 din 20 decembrie 2005** in vederea stoparii acordarii ajutorului de stat, pentru ca M.F.P., in calitatea sa de furnizor de ajutor de stat, sa ia masurile necesare pentru a pune in aplicare dispozitiile deciziei.

De asemenea investigatia declansata pentru 24 agenti economici identificati ca fiind potentiali beneficiari de ajutoare ilegale s-a finalizat prin emiterea **Deciziei Consiliului Concurentei nr.52/09.03.2006**. Ca urmare, s-a solicitat recuperarea ajutoarelor ilegale pentru un numar de 19 agenti economici, iar pentru restul de 5 agenti economici s-a luat masura stoparii ajutorului de stat in urma rambursarii voluntare a sumelor primite peste pragul maxim admis. Suma totala a ajutoarelor de stat de recuperat conform deciziei, este de 2.546.692 lei, valoare la care se adauga dobanzile calculate de la data la care ajutorul a fost pus la dispozitia beneficiarului pana la recuperarea efectiva a acestuia.

Si in continuare in anul 2006, urmare rezultatelor actiunilor de monitorizare efectuate in zonele defavorizate, Consiliul Concurentei a emis decizii de stopare si de recuperare a ajutoarelor de stat. Astfel, pentru cei 45 agenti economici care au atins limita maxima a intensitatii, constatati in actiuniunea de monitorizare din martie-iunie 2006, s-a solicitat stoparea acordarii ajutoarelor de stat prin emiterea **Deciziei nr.165/14.07.2006**. Iar in urma investigatiei declansata din oficiu, prin **Decizia Consiliului Concurentei nr.211/11.10.2006**, s-a solicitat recuperarea ajutoarelor ilegale pentru un numar de 4 agenti economici (din cei 6 investigati, pentru un agent economic solicitandu-se stoparea ajutorului iar cel de al saselea urmand a fi monitorizat in continuare). Suma totala a ajutoarelor de stat de recuperat conform deciziei, este de 76.224,63 lei, valoare la care se adauga dobanzile calculate de la data la care ajutorul a fost pus la dispozitia beneficiarului pana la recuperarea efectiva a ajutorului.

La actiunea din august-octombrie 2006, nu s-a inregistrat nici un agent economic cu intensitatea ajutorului de stat depasita.Totodata, pentru cei 35 agenti economici care au atins limita maxima a intensitatii s-a solicitat stoparea acordarii ajutoarelor de stat prin emiterea **Deciziei nr.222/28.11.2006**.

Valoarea totala a ajutoarelor de stat declarate ilegale prin cele **3 decizii emise de catre Consiliul Concurentei in cazul zonelor defavorizate este de cca. 6 mil. Lei**, valoare la care se adauga dobanzile calculate de la data la care ajutoarele de stat au fost puse la dispozitia beneficiarilor pana la recuperarea efectiva a acestora. Conform comunicarilor furnizorului, respectiv M.F.P., pana in prezent s-au recuperat cca. 3,7 mil. Lei, ceea ce reprezinta un procent de peste 60% din valoarea totala de recuperat.

Incepand cu 1 ianuarie 2007, conform prevederilor O.U.G. nr.117/2006, cu modificarile si completarile ulterioare, urmarirea modului de utilizare a ajutoarelor de stat acordate precum si **dispunerea masurilor corespunzatoare cazurilor constatate revine furnizorilor de ajutor de stat.**

Astfel, in urma monitorizarii ajutoarelor de stat acordate in zonele defavorizate, din luna ianuarie 2007, efectuata de catre furnizor, respectiv M.F.P., nu s-au inregistrat depasiri ale nivelului intensitatii ajutoarelor de stat acordate, iar in ceea ce priveste atingerea limitei maxime a intensitatii aceasta situatie s-a consemnat pentru un numar de 50 agenti economici. Pentru acestia, furnizorul de ajutor de stat a comunicat ca va lua masura stoparii acordarii ajutoarelor in urma efectuarii unui control financiar dupa momentul depunerii bilantului contabil (30 aprilie 2007).

In acelasi timp, furnizorul a comunicat ca a stopat acordarea ajutorului de stat pentru un numar total de 404 agenti economici printre care se numara si cei nominalizati in deciziile anterioare ale Consiliului Concurentei.

In vederea aplicarii prevederilor O.U.G. nr.117/2006, cu modificarile si completarile ulterioare, Ministerul Finantelor Publice, in calitate sa de furnizor de ajutor de stat, a emis Ordinul nr.1133/2008 *privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea de catre M.F.P. a prevederilor art.18 din O.U.G. nr.117/2006 privind procedurile nationale in domeniul ajutorului de stat, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr.137/2007.*

Prin acest act administrativ, M.F.P. stabileste modalitatea de punere in practica a masurilor ce trebuiesc luate in situatiile in care beneficiarii nu respecta conditiile prevazute la acordarea/autorizarea ajutorului de stat.

In baza prevederilor O.U.G. nr.117/2006, cu modificarile si completarile ulterioare, si a Ordinului mentionat mai sus “ *Ministerul Finantelor Publice, in calitate de furnizor de ajutor de stat, dispune masuri in legatura cu modul de utilizare a ajutoarelor de stat aflate in derulare la operatorii economici beneficiari, emite decizii prin care dispune stoparea/recuperarea ajutoarelor de stat acordate, aceste decizii avand caracter de titlu executoriu*”.

Actiunea de monitorizare a ajutoarelor de stat efectuata de catre M.F.P. la inceputul anului 2008 (dupa incheierea exercitiului financiar al anului 2007), a avut ca rezultat identificarea a 74 agenti economici care au depasit nivelul maxim admis al intensitatii si 59 agenti economici care au atins nivelul maxim admis al intensitatii. Toti acesti agenti economici vor face obiectul inspectiilor fiscale in vederea aplicarii masurilor de recuperare, respectiv de stopare conform Ordinului nr.1133/2008.

Prin actiunea de monitorizare a ajutoarelor de stat efectuata in primavara anului 2009 (dupa incheierea exercitiului financiar al anului 2008), furnizorul de ajutor de stat a identificat un numar de 30 agenti economici beneficiari de ajutor de stat care au atins limita maxima admisibila a intensitatii ajutorului, care vor face obiectul unor inspectii fiscale in vederea stoparii ajutorului si inregistrarii acestora ca platitori de impozit pe profit. Totodata, furnizorul a aplicat masura stoparii acordarii ajutorului de stat pentru un numar de 138 agenti economici.

Restul agentilor economici care nu mai apar ca fiind eligibili, sunt fie microintreprinderi care platesc in continuare impozit pe venit, fie agenti economici care nu mai desfasoara activitate in zona defavorizata (nu au realizat investitii sau le-au instrainat, sunt in lichidare judiciara, radiati de la Registrul Comertului, nu mai au sediul social in zona defavorizata sau au activitatea intrerupta).

CONCLUZII

Sprijinul zonelor defavorizate reprezinta o componenta distincta a politicii de dezvoltare regionala, determinat de existenta unor regiuni dezavantajate din punct de vedere socio-economic, structural si ca pozitie geografica, si care necesita masuri adecvate capabile sa contribuie la redresarea acestora. Investitiile realizate pana in prezent in zonele defavorizate ca o consecinta a acestei politici, probeaza o contributie medie a beneficiarilor de 86,89%, ceea ce demonstreaza caracterul eficient al facilitatilor acordate.

In urma actiunilor de monitorizare a ajutoarelor de stat acordate zonelor defavorizate, au fost evaluate ajutoarele primite de fiecare agent economic cu certificat de investitor si pe baza intensitatii maxime admise s-a intocmit evidenta agentilor economici care mai pot beneficia de ajutor de stat in continuare precum si a sumelor pe care furnizorul le mai poate acorda acestora.

Cu aceasta ocazie a rezultat ca, valoarea ajutorului de stat ce s-ar mai putea acorda agentilor economici, pana la atingerea nivelului maxim admis al intensitatii, este de cca. 639,93 mil. lei ceea ce la un curs mediu de 4,2 Lei/Euro reprezinta cca. 152 mil. Euro, cu mentiunea ca nu au fost luati in calcul potentialii beneficiari care, desi au indeplinit conditiile prevazute de lege, pana in prezent nu au solicitat ajutor de stat.

Agentii economici eligibili de a beneficia de ajutor de stat vor fi monitorizati in continuare pana la data la care vor atinge pragul maxim al intensitatii, pe perioada de existenta a zonelor defavorizate, urmand ca de la aceasta data furnizorul sa inceteze acordarea ajutorului de stat pentru acestia.

Desi, conform prevederilor legale, ajutorul de stat sub forma scutirii de impozit pe profit va fi acordat pe toata durata de existenta a zonei defavorizate, faptul ca acesta nu trebuie sa depaseasca nivelul maxim admis al intensitatii, va determina reducerea in timp a numarului beneficiarilor de ajutor de stat.

Cu toate facilitatile acordate zonelor defavorizate, datele statistice privind situatia economico-sociala a zonelor defavorizate conduc la necesitatea sprijinirii in continuare a acestora in vederea realizarii de investitii si crearii de noi locuri de munca ce vor contribui la ridicarea nivelului de trai.

VICEPRESEDINTE

ALEXE GAVRILA

CONSILIER DE CONCURENTA

JOZSEF NANDOR NEMENYI

CONSILIER DE CONCURENTA

DAN IONESCU

DIRECTOR

DANIEL DIACONESCU

INTOCMIT

**DUMITRESCU CONSTANTA
MARIUS POPA
CARMEN PETRE
ANGELICA POPA
ADELA VLADISLAV**

**Situatia investitiilor realizate si a ajutoarelor de stat
acordate agentilor economici din zonele defavorizate**

Lei

Nr. crt.		Valori rezultate din actiunile de monitorizare :						
		Iunie 2005	Octombrie 2005	Iunie 2006	Octombrie 2006	Ianuarie 2007	Iunie 2008	Iunie 2009
1	Valoarea investitiilor realizate	2.270.810.000	2.192.010.000	2.000.549.000	1.804.000.000	1.731.700.000	1.676.783.347	1.500.218.885
2	Ajutor de stat pentru investitii	187.560.000	189.150.000	189.622.000	208.800.000	209.844.000	222.598.955	195.921.358
3	Fonduri nerambur-sabile (Phare)	1.430.000	5.030.000	4.586.000	4.400.000	2.981.000	877.170	762.428
4	Ajutor de operare	125.360.000	127.690.000	-	-	-	-	-
5	Locuri de munca create	53.015	60.636	45.000	51.500	43.161	39.700	34.466
6	Ajutor de stat de primit	1.183.040.000 (320 mil Euro)	1.124.000.000 (307 mil Euro)	871.400.000 (240 mil Euro)	795.000.000 (225 mil Euro)	758.812.000 (224 mil Euro)	662.232.350 (179 mil Euro)	639.932.987 (152 mil Euro)

CADRUL LEGISLATIV

de acordare a ajutoarelor de stat in zonele defavorizate

Politica de dezvoltare generala in tara noastra a fost reglementata initial prin prevederile Legii nr.151/1998 privind dezvoltarea regionala in Romania, abrogata ulterior de prevederile Legii nr.315/2004.

Conform prevederilor Legii nr.315/2004, politica de dezvoltare regionala reprezinta *“ansamblul politicilor elaborate de Guvern prin organele administratiei publice centrale, de autoritatile administratiei publice locale si organismele regionale specializate, cu consultarea partenerilor socioeconomici implicati, in scopul asigurarii cresterii economice si dezvoltarii sociale echilibrate si durabile ale unor arii geografice constituite in regiuni de dezvoltare, al imbunatatirii competitivitatii internationale a Romaniei si al reducerii decalajelor economice si sociale existente intre Romania si statele membre ale Uniunii Europene”*.

In vederea realizarii acestei politici in Romania, s-au constituit opt regiuni de dezvoltare, care nu sunt unitati administrativ-teritoriale si nu au personalitate juridica, ci sunt zone geografice de dezvoltare ce cuprind teritoriile mai multor judete asociate in scopul realizarii unor obiective de interes comun.

Obiectivele de baza ale politicii de dezvoltare regionala in Romania sunt: diminuarea dezechilibrelor regionale existente, recuperarea accelerata a intarzierilor in domeniul economic si social al zonelor mai putin dezvoltate, corelarea politicilor sectoriale guvernamentale la nivelul regiunilor prin stimularea initiativelor si prin valorificarea resurselor locale si regionale, stimularea cooperarii interregionale, interne si internationale, transfrontaliere, inclusiv in cadrul euroregiunilor.

Principalele domenii care pot fi vizate de politicile regionale sunt: dezvoltarea intreprinderilor, piata fortei de munca, atragerea investitorilor, transferul de tehnologie, dezvoltarea sectorului IMM-urilor, imbunatatirea infrastructurii, calitatea mediului inconjurator, dezvoltare rurala, sanatate, educatie, invatamant, cultura.

In cadrul politicii de dezvoltare regionala promovata in prezent in Romania, politica zonelor defavorizate reprezinta o componenta distincta. Aceasta este determinata de existenta unor zone care sunt dezavantajate din punct de vedere

economic, structural, pozitie geografica, etc. si care sunt identificate in scopul luarii unor masuri specifice care sa ajute la rederesarea lor.

Cadrul legal a fost stabilit in 1998, prin adoptarea Ordonantei de Urgenta a Guvernului nr.24/1998 privind regimul zonelor defavorizate.

Scopul acestei politici consta in sprijinirea refacerii si cresterii economice a zonelor ramase mult in urma in ceea ce priveste nivelul lor de dezvoltare, prin acordarea de facilitati fiscale si financiare in scopul atragerii de investitii in zonele afectate.

Conform definitiei date in O.U.G. nr.75/2000 pentru modificarea O.U.G. nr.24/1998 privind regimul zonelor defavorizate, acestea reprezinta *“arii geografice strict delimitate teritorial, care indeplinesc cel putin una dintre urmatoarele conditii:*

- a) *ponderea somerilor in totalul resurselor de munca ale zonei sa fie de cel putin trei ori mai mare decat ponderea somerilor in totalul resurselor de munca la nivel national, in ultimile 3 luni care preced luna intocmirii documentatiei de declarare a zonei defavorizate;*
- b) *sunt zone izolate, lipsite de mijloace de comunicatie, iar infrastructura este slab dezvoltata”.*

Declararea si delimitarea zonelor defavorizate se fac prin hotarare a Guvernului.

Astfel incepand cu anul 1998 si pana in prezent au fost declarate 38 de zone defavorizate a caror durata de existenta este intre 3 si 10 ani.

Durata de existenta a 6 zone defavorizate, respectiv MIZIL – judetul Prahova, NADRAG –judetul Timis, MARASESTI – judetul Vrancea, NEHOIU – judetul Buzau, NEGRESTI – judetul Vaslui, HARSOVA – judetul Constanta, s-a incheiat la sfarsitul anului 2004; pentru 3 zone defavorizate durata de existenta s-a incheiat la sfarsitul anului 2005, respectiv PASCANI – judetul Iasi, ROMAN – judetul Neamt si HUNEDOARA – judetul Hunedoara, iar pentru una, respectiv zona TURDA – judetul Cluj, la sfarsitul anului 2006. Zonele care continua dupa anul 2007 sunt :

- 3 zone defavorizate a caror durata de existenta se incheie la sfarsitul anului 2008:

- Zona miniera BRAD – judetul Hunedoara;
- Zona miniera VALEA JIULUI – judetul Hunedoara;
- Zona miniera BALAN – judetul Harghita.

- 22 zone defavorizate a caror durata de existenta se incheie la sfarsitul anului 2009:

- Zona miniera ALBENI – judetul Gorj;
- Zona miniera SCHELA – judetul Gorj;
- Zona miniera MOTRU – ROVINARI -judetul Gorj;
- Zona miniera STEI – NUCET – judetul Bihor;
- Zona miniera BOROD-SUNCUIUS-DOBRESTI-VADU CRISULUI – judetul Bihor;
- Zona miniera POPESTI-DERNA-ALESD – judetul Bihor;
- Zona miniera RUSCA MONTANA – judetul Caras-Severin;
- Zona miniera BOCSA – judetul Caras-Severin;
- Zona miniera MOLDOVA NOUA-ANINA judetul Cars-Severin;
- Zona miniera IP – judetul Salaj;
- Zona miniera HIDA-SURDUC-JIBOU-BALAN judetul Salaj;
- Zona miniera SARMA SAG-CHIEJD-BOBOTA judetul Salaj;
- Zona miniera BAIA MARE – judetul Maramures;
- Zona miniera BORSA-VISEU – judetul Maramures;
- Zona miniera FILIPESTI – judetul Prahova;
- Zona miniera CEPTURA – judetul Prahova;
- Zona miniera COMANESTI – judetul Bacau;
- Zona miniera BUCOVINA – judetul Suceava;
- Zona miniera BARAOLT – judetul Covasna;
- Zona miniera ALTAN TEPE – judetul Tulcea;
- Zona miniera RODNA – judetul Bistrita Nasaud;
- Zona miniera APUSENI – judetul Alba.

- 3 zone defavorizate a caror durata de existenta se incheie la sfarsitul anului 2010:

- Zona ZIMNICEA – judetul Teleorman;
- Zona COPSA MICA – judetul Sibiu;
- Orasul Cugir – judetul Alba.

O.U.G. nr.24/1998 privind regimul zonelor defavorizate a suferit pana in prezent o serie de modificari si completari prin urmatoarele acte normative: O.U.G. nr.75/2000, Legea nr.621/2001 de aprobare a O.U.G. nr.75/2000, Legea nr.345/2002 privind Taxa pe Valoarea Adaugata, Legea nr.414/2002 privind impozitul pe profit, O.U.G. nr.99/2002 pentru instituirea unor masuri privind importul autovehiculelor, Legea nr.678/2002 de modificare a lit.b) alin (1) al art.6 din O.U.G. nr. 24/1998, Legea nr.571/2003 privind Codul Fiscal, cu modificarile si completarile ulterioare, Legea nr.239/2004 de completare a O.U.G. nr.24/1998, Legea nr.507/2004 de aprobare a O.G. nr.94/2004 privind reglementarea unor masuri financiare.

Urmare modificarilor si completarilor aduse O.U.G. nr.24/1998, in perioada 2003 – februarie 2005, au fost in vigoare urmatoarele facilitati ce se puteau acorda agentilor economici cu certificat de investitor in zona defavorizata:

- scutirea de impozit pe profit aferent investitiilor noi, pentru persoanele juridice care au obtinut certificatul permanent de investitor in zona defavorizata inainte de 1 iulie 2003 (pe toata perioada de existenta a zonei defavorizate);
- scutirea de la plata taxelor vamale pentru materiile prime si componente importate, necesare in vederea realizarii productiei proprii in zona, cu exceptia importului de materii prime pentru productia, prelucrarea si conservarea carnilor;
- scutirea de la plata taxelor percepute pentru modificarea destinatiei sau scoaterea din circuitul agricol a unor terenuri necesare realizarii investitiei.

Prin Legea nr.507/2004 de aprobare a O.G. nr.94/2004 privind reglementarea unor masuri financiare, prevederile art.6, alin.(1), lit. b), d) si e) din O.U.G. nr.24/1998 se abroga in termen de 90 de zile de la data intrarii in vigoare a legii. Este vorba despre scutirile de la plata taxelor vamale, a taxelor pentru modificarea destinatiei terenurilor precum si de fondurile nerambursabile, masuri de sprijin valabile doar pana la sfarsitul lunii februarie 2005.

Potrivit prevederilor O.U.G. nr.24/1998 privind regimul zonelor defavorizate, cu modificarile si completarile ulterioare, pot beneficia de ajutor de stat agentii economici care indeplinesc cumulativ urmatoarele conditii:

- ❑ Sunt societati comerciale cu capital majoritar privat, persoane juridice sau intreprinzatori particulari, asociatii familiale, autorizate conform Decretului –lege nr.54/1990;
- ❑ Isi au sediul social si isi desfasoara activitatea in zona defavorizata;
- ❑ Inregistreaza investitii noi (dupa declararea zonei defavorizate);
- ❑ Fac investitii in domeniile de interes cuprinse in Hotararea de Guvern de declarare a zonei defavorizate;
- ❑ Realizeaza investitii prin care se creaza noi locuri de munca pentru forta de munca neocupata din zona sau pentru membrii de familie ai acestora care domiciliaza in zona defavorizata;
- ❑ Folosesc bunurile pentru care primesc facilitatile in scopul crearii de investitii/productie in zona;
- ❑ Mentin investitia in zona defavorizata o perioada de minimum 5 ani.

Mentionam totodata ca, **in Tratatul de Aderare a Romaniei la Uniunea Europeana⁴, Anexa VII, pentru zonele defavorizate s-a prevazut o perioada de tranzitie, dupa cum urmeaza:**

“ [...] pentru intreprinderile carora li s-a dat certificatul de investitor permanent intr-o zona defavorizata inainte de 1 iulie 2003, Romania poate continua sa acorde scutiri de la impozitul pe profit in temeiul O.U.G. nr. 24/1998 privind regimul zonelor defavorizate, astfel cum a fost modificata:

- pentru 3 zone defavorizate (Brad, Valea Jiului, Bălan) pana la data de 31 decembrie 2008 inclusiv;
- pentru 22 de zone defavorizate (Comănești, Bucovina, Altân Tepe, Filipești, Ceptura, Albeni, Schela, Motru Rovinari, Rusca Montană, Bocșa, Moldova Nouă- Anina, Baraolt, Apuseni, Ștei-Nucet, Borod Șuncuiuş-Dobrești-Vadu Crișului, Popești – Derna - Aleșd, Ip, Hida – Surduc – Jibou - Bălan, Sărmășag – Chiejd - Bobota, Baia Mare, Borșa Vișeu, Rodna) pana la data de 31 decembrie 2009 inclusiv;
- pentru 3 zone defavorizate (Cugir, Zimnicea, Copșa Mică) pana la data de 31 decembrie 2010 inclusiv;

in urmatoarele **condiții**:

- ajutorul de stat este acordat pentru investitii regionale;
- intensitatea neta a unui astfel de ajutor regional nu poate depasi nivelul de 50% din echivalentul net al ajutorului. Acest plafon poate fi ridicat cu 15 puncte procentuale pentru intreprinderile mici si mijlocii [...].
- in cazul in care intreprinderea activeaza in sectorul autovehiculelor ⁵, ajutorul total nu poate depasi 30% din costurile eligibile ale investitiilor;
- perioada pentru calcularea ajutorului care urmeaza sa fie inclus in plafoanele mai sus mentionate, incepe la 2 ianuarie 2003; toate ajutoarele cerute si primite pe baza profiturilor care preced aceasta data sunt excluse din calcul; [...]
- costurile eligibile care pot fi luate in considerare sunt acelea efectuate intre 2 octombrie 1998 (i.e. data intrarii in vigoare a schemei prevazute

---

⁴ Legea nr. 157/2005 pentru ratificarea Tratatului dintre Regatul Belgiei, Republica Cehă, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Estonia, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Irlanda, Republica Italiană, Republica Cipru, Republica Letonia, Republica Lituania, Marele Ducat al Luxemburgului, Republica Ungară, Republica Malta, Regatul Țărilor de Jos, Republica Austria, Republica Polonă, Republica Portugheză, Republica Slovenia, Republica Slovacă, Republica Finlanda, Regatul Suediei, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (state membre ale Uniunii Europene) și Republica Bulgaria și România privind aderarea Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeană, semnat de România la Luxemburg la 25 aprilie 2005, publicata in M.Of. nr. 465 din 01.06.2005

⁵ In intelesul anexei C la Comunicarea Comisiei – Cadrul multisectorial privind ajutorul regional pentru proiecte mari de investitii (JO C 70/19.03.2002, p 8), comunicare modificata ultima data si publicata in JO C 263/1.11.2003, p 3

de Ordonanta de Urgenta a Guvernului nr.24/1998 privind regimul zonelor defavorizate) si 15 septembrie 2004.”

Conform OUG nr. 24/1998, aceleasi conditii trebuie sa fie respectate si in cazul zonelor defavorizate a caror durata de existenta s-a incheiat la sfarsitul anului 2004, precum si in cazul celor cu o durata de existenta pana la sfarsitul anului 2005, respectiv 2006.

Ca urmare, agentii economici care isi desfasoara activitatea in zonele defavorizate beneficiaza, pentru investitiile nou create, de scutirea de la plata impozitului pe profit aferent acestor investitii, pe perioada de existenta a zonei defavorizate, pana la atingerea intensitatii maxim admise a ajutorului de stat in conformitate cu prevederile *Regulamentului privind ajutorul de stat regional* emis de Consiliul Concurentei si ale *Liniilor directe privind ajutorul national regional* emise de Comisia Europeana⁶.

Este de mentionat totodata ca, reglementarile privind ajutorul de stat regional se aplica ajutoarelor de stat acordate in toate sectoarele de activitate cu exceptia productiei, prelucrarii si comercializarii produselor agricole (cuprinse in anexa la regulamentul), pescuitului si industriei carboniere.

Pentru sectoarele transporturi, constructii navale, autovehicule si fibre sintetice se aplica cu prioritate reglementarile specifice iar ajutorul de stat regional acordat pentru investitii in sectorul siderurgic este interzis.

In ceea ce priveste ajutorul de operare, respectiv ajutorul acordat pentru reducerea cheltuielilor curente ale intreprinderii, acesta este in principiu, interzis, fiind acceptat in cazuri exceptionale daca sunt intrunite cumulativ urmatoarele conditii:

- ajutoarele sa fie justificate prin contributia lor la dezvoltarea regionala;
- nivelul ajutoarelor sa fie proportional cu marimea dezavantajelor pe care vizeaza sa le atenueze;
- ajutorul de operare trebuie sa fie limitat in timp si redus progresiv.

---

⁶ JO C 74, 10.03.1998, p 9, linii directe astfel cum au fost modificate ultima data si publicate in JO C 258, 9.9.2000, p 5.